

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

6. veebruar 2014*

Eelotsusetaotlus — Määrus (EÜ) nr 1383/2003 — Võltsitud ja piraatkaupade vabasse ringlusse lubamist takistavad meetmed — Artikkel 2 — Määruse reguleerimisala — Veebisaidi kaudu kolmandast riigist pärit võltsitud kella müük isiklikuks kasutamiseks eraõiguslikule isikule, kes elab mõnes liikmeriigis — Kella kinnipidamine tolli poolt liikmesriigi territooriumile jõudmisel — Kinnipidamise õiguspärasus — Tingimused — Tingimused, mis puudutavad intellektuaalomandi õiguste rikkumist — Direktiiv 2001/29/EÜ — Artikkel 4 — Üldsusele levitamine — Direktiiv 2008/95/EÜ — Artikkel 5 — Määrus (EÜ) nr 207/2009 — Artikkel 9 — Kaubandustegevuse käigus kasutamine

Kohtuasjas C-98/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Højesteret'i (Taani) 25. veebruari 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 27. veebruaril 2013, menetluses

Martin Blomqvist

versus

Rolex SA,

Manufacture des Montres Rolex SA,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, kohtunikud J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot (ettekandja) ja A. Arabadžiev,

kohtujurist: P. Cruz Villalón,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

— Blomqvist, esindaja: *advokat* J. Petersen,

— Rolex SA ja Manufacture des Montres Rolex SA, esindajad: *advokat* K. Dyekjær ja *advokat* T. Mølsgaard,

— Eesti valitsus, esindajad: N. Grünberg ja M. Linntam,

* Kohtumenetluse keel: taani.

- Prantsusmaa valitsus, esindajad: D. Colas ja B. Beaupère-Manokha,
- Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,
- Euroopa Komisjon, esindajad: M. Clausen ja F. W. Bulst,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada nõukogu 22. juuli 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1383/2003 teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade suhtes võetava tollimeetme ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta (ELT L 196, lk 7; ELT eriväljaanne 02/13, lk 469; edaspidi „tollimäärus”), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230; edaspidi „autoriõiguse direktiiv”) artikli 4 lõiget 1, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiivi 2008/95/EÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 299, lk 25, edaspidi „kaubamärgidirektiiv”) artikli 5 lõikeid 1 ja 3 ning nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, lk 1, edaspidi „ühenduse kaubamärgi määrus”) artikli 9 lõikeid 1 ja 2.
- 2 Taotlus on esitatud M. Blomqvisti ning Rolex SA ja Manufacture des montres Rolex SA (edaspidi koos „Rolex”) vahelises vaidluses, mis puudutab niisuguse võltsitud kella hävitamist, mille toll oli kinni pidanud ja mille M. Blomqvist oli ostnud Hiina veebipoe veebisaidi kaudu.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Tollimäärus

- 3 Tollimääruse põhjendustes 2–8 on märgitud:

„(2) Võltsitud ja piraatkaupade ning kõikide intellektuaalomandi õigusi rikkuvate kaupade turustamine kahjustab märgatavalt seadust järgivaid tootjaid, kauplejaid ja õigusevaldajaid, eksitades tarbijaid, ohustades mõnel juhul nende tervist ja turvalisust. Selline kaup tuleks hoida turult eemal nii palju kui võimalik ja tuleks vastu võtta meetmed, et tõhusalt käsitleda kõnealust ebaseaduslikku tegevust, piiramata seejuures seadusliku kauplemise vabadust. See eesmärk on kooskõlas praegu rahvusvahelisel tasandil tehtavate jõupingutustega.

[...]

(8) Menetlused, mis on algatatud selleks, et kindlaks teha, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud siseriikliku õiguse alusel, tuleks läbi viia kriteeriumide alusel, mida kasutatakse, et kindlaks määrata, kas kõnealuses liikmesriigis toodetud kaupadega rikutakse intellektuaalomandi õigusi. Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide kohtute pädevust või kohtumenetlusi käsitlevaid sätteid.”

4 Selle määruse artikkel 1 sätestab:

„1. Käesolevas määruses sätestatakse tingimused, mil toll võib sekkuda intellektuaalomandi õigust rikkuvana kahtlustatavate kaupade puhul järgmistes olukordades:

[...]

b) kui need avastatakse selliste kaupade kontrollimisel, mis sisenevad ühenduse tolliterritooriumile või lahkuvad sealt kooskõlas [nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta] määruse (EMÜ) nr 2913/92 [millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307)] artiklitega 37 ja 183 [...].

2. Käesolevas määruses määratakse kindlaks ka meetmed, mida pädevad asutused peavad võtma, kui leitakse, et lõikes 1 osutatud kaupadega rikutakse intellektuaalomandi õigusi.”

5 Kõnealuse määruse artikli 2 lõike 1 punktid a ja b on sõnastatud järgmiselt:

„Käesoleva määruse kohaldamisel on „intellektuaalomandi õigust rikkuv kaup”:

a) võltsitud kaup, täpsemalt:

i) kaubad, kaasa arvatud pakendid, mis on ilma loata varustatud kaubamärgiga, mis on identne sama liiki kaupade õiguskaitses saanud kaubamärgiga või mida ei saa tema oluliste tunnuste poolest sellisest kaubamärgist eristada ja millega seetõttu rikutakse kõnealuse kaubamärgi valdaja õigusi [nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määrusega (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (EÜT 1994, L 11, lk 1; ELT eriväljaanne 17/01, lk 146)] ettenähtud ühenduse õiguse või selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt, kus tolli sekkumise taotlus on esitatud;

[...]

b) piraatkaup: kaubad, mis on autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste valdaja või siseriikliku õiguse alusel registreeritud või registreerimata disainilahenduse õiguse valdaja nõusolekuta tehtud koopiaid, või kaupu tootvas riigis asuva õiguste valdaja volitatud isiku loata tehtud koopiaid, või kaubad, mis sisaldavad neid koopiaid, juhul kui kõnealuste koopiate valmistamisega rikutakse kõnealust õigust [nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (EÜT 2002, L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142)] kohaselt või selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt, kus tollimeetme taotlus on esitatud”.

6 Sama määruse artikli 9 lõike 1 näeb ette:

„Kui tollipunkt [...] veendub, et ühte artikli 1 lõikes 1 osutatud olukorda asetatud kaupade puhul kahtlustatakse [...] intellektuaalomandi õiguse rikkumist, peatab tollipunkt nende kaupade ringlusse laskmise või peab need kaubad kinni.”

7 Tollimääruse artikli 10 esimene lõik sätestab:

„Otsustades, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud siseriikliku õiguse alusel, kohaldatakse selles liikmesriigis kehtivaid õigusakte, mille territooriumil kaup on asetatud ühte artikli 1 lõikes 1 osutatud olukorda.”

8 Selle määruse artikli 17 lõike 1 kohaselt:

„Ilma et see piiraks õiguse valdaja võimalust kasutada muid õiguskaitsevahendeid, võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid lubamaks pädevatel asutustel:

- a) hävitada intellektuaalomandi õigust rikkuvaks tunnistatud kaup või kõrvaldada see turustuskanalitest viisil, mis välistab õigusevaldaja kahjustamise, kooskõlas asjakohaste siseriiklike õigusnormidega ning ilma mis tahes liiki hüvitusega, v.a juhul, kui siseriiklikes õigusaktides on sätestatud teisiti, ja kuludeta riigile;

[...]”.

Autoriõiguse direktiiv

9 Autoriõiguse direktiivi artikli 4 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid näevad ette, et autoritel on ainuõigus lubada või keelata oma teoste originaalide ja koopiade levitamist üldsusele müümise teel või muul viisil.”

Kaubamärgidirektiiv

10 Kaubamärgidirektiivi artikli 5 lõiked 1 ja 3 sätestavad:

„1. Registreeritud kaubamärk annab omanikule sellega kaasnevad ainuõigused. Omanikul on õigus takistada kõikidel kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus ilma tema loata:

- a) kõiki kaubamärgiga identseid tähiseid [...];

[...]

3. Lõigete 1 ja 2 alusel võib muu hulgas keelata järgmised toimingud:

[...]

- b) kõnealuse tähisega kaupade pakkumine või turuleviimine või ladustamine nimetatud otstarbel või kõnealuse tähisega teenuste pakkumine või osutamine;

- c) kaupade importimine ja eksportimine kõnealuse tähise all;

[...]”.

Ühenduse kaubamärgi määrus

11 Ühenduse kaubamärgi määruse artikli 9 lõigetes 1 ja 2 on ette nähtud:

„1. Ühenduse kaubamärk annab omanikule selle kasutamise ainuõiguse. Omanikul on õigus takistada kõikidel kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus ilma tema loata:

- a) kõiki kaubamärgiga identseid tähiseid [...];

[...]

2. Lõike 1 alusel võib muu hulgas keelata järgmised toimingud:

[...]

- b) kõnealuse tähisega kaupade pakkumine, turuleviimine või ladustamine nimetatud otstarbel või kõnealuse tähisega teenuste pakkumine või osutamine;
- c) kaupade importimine ja eksportimine kõnealuse tähise all;

[...]”.

Taani õigus

- ¹² Autoriõiguse seadus (ophavsretsloven) 27. veebruari 2010. aasta kodifitseerimisseadusest nr 202 (lovbekendtgørelse nr. 202) tulenevas redaktsioonis, millega võeti üle autoriõiguse direktiiv, sätestab § 2 lõigetes 1 ja 3:

„1. Autoriõigus hõlmab käesolevas seaduses sätestatud piirangutega ainuõigust käsutada oma teost seda reprodutseerides või üldsusele kättesaadavaks tehes originaalina või muudetud kujul, tõlgituna või kohandatuna mõnesse muusse kirjanduslikku või kunstilisse vormi või muud tehnikat kasutades.

[...]

3. Teos on üldsusele kättesaadavaks tehtud siis, kui

- 1) selle eksemplare kas müüakse, renditakse või laenutatakse või levitatakse üldsusele muul moel;
- 2) selle eksemplare esitletakse üldsusele või
- 3) seda esitatakse avalikult.”

- ¹³ Kaubamärgiseadus (varemærkeloven) 24. jaanuari 2012. aasta kodifitseerimisseadusest nr 109 (lovbekendtgørelse nr. 109) tulenevas redaktsioonis, millega võeti üle kaubamärgidirektiiv, sätestab § 4 lõigetes 1 ja 3:

„1. Kaubamärgi omanikul on õigus keelata kolmandatel isikutel tema nõusolekuta kaubandustegevuse käigus kasutamast mis tahes tähist:

- 1) mis on identne tema kaubamärgiga ning millega tähistatud kaubad või teenused on sarnased nendega, mis on kaitstud kaubamärgiga, või
- 2) mis on identne või sarnane kaubamärgiga ning millega tähistatud kaubad on identsed või sarnased nendega, mis on kaitstud kaubamärgiga, kui esineb segiajamise tõenäosus, mis hõlmab kaubamärgi ja tähise omavahel seostamise tõenäosust.

[...]

3. Kaubandustegevuse käigus kasutamine hõlmab eelkõige järgmist:

- 1) tähise kandmine kaupadele või nende pakendile;
- 2) kõnealuse tähisega kaupade pakkumine, turuleviimine või nende ladustamine nimetatud otstarbel või kõnealuse tähise all teenuste pakkumine või osutamine;

- 3) kaupade importimine ja eksportimine kõnealuse tähise all, ja
- 4) tähise kasutamine äridokumentidel või reklaamis.”
- 14 20. oktoobri 2005. aasta konsolideerimiseaduse nr 1047, millega rakendatakse Euroopa määrus teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade kohta ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta (lovbekendtgørelse nr. 1047 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordning om toldmyndighedernes indgriben over for varer, der mistænkes for at krænke visse intellektuelle ejendomsrettigheder, og om de foranstaltninger, som skal træffes over for varer, der krænker sådanne rettigheder) §-s 5 on sätestatud:
- „[1.] [Tolli]määruse artikli 9 alusel algatatud menetluse käigus võib kauba saaja paluda kohtul otsustada, kas tingimused selle artikli kohaselt kauba vabastamise peatamiseks on täidetud. Kohus võib otsustada kauba vabastamise.
2. Kauba saaja ei saa tolli- ja maksuameti otsust kauba vabastamise peatamise kohta kõrgemalseisvale haldusasutusele edasi kaevata.”
- 15 Seaduse nr 12, millega rakendatakse Euroopa määrus teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade kohta ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta (bekendtgørelse nr. 12 om anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordning om toldmyndighedernes indgriben over for varer, der mistænkes for at krænke visse intellektuelle ejendomsrettigheder, og om de foranstaltninger, som skal træffes over for varer, der krænker sådanne rettigheder) §-s 4 on sätestatud:
- „[1.] [Tolli]määruse artikli 2 lõikes 1 määratletud intellektuaalomandi õigusi rikkuv kaup loovutatakse riigikassale ja hävitatakse. Hävitamine toimub määruse artikli 17 lõike 1 punktis a sätestatud korras.
2. Kauba hävitamine lõike 1 alusel ei kuulu hüvitamisele.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 16 2010. aasta jaanuaris tellis Taanis elav M. Blomqvist Hiina veebipoe veebisaidilt kella, mis kirjelduse kohaselt oli Rolex'i kaubamärgiga kell. Tellimus esitati ja makse tehti müüja ingliskeelse veebisaidi kaudu. Müüja saatis kella Hong Kongist postipakiga.
- 17 Kui pakk oli Taani jõudnud, vaatas Taani toll saadetise läbi. Toll peatas kella vabastamise, kuna tal oli kahtlus, et tegemist oli Rolex'i kaubamärgiga originaalkella võltsinguga ja asjassepuutuva mudeli autoriõiguste rikkumisega. Toll teavitas Rolex'i ja M. Blomqvisti sellest 18. märtsil 2010.
- 18 Kui oli kindlaks määratud, et tegemist oligi võltsinguga, palus Rolex vastavalt tollimääruses ette nähtud menetlusele, et tollivormistus jääks peatatuks ning palus M. Blomqvistilt nõusolekut kella hävitamiseks tolli poolt.
- 19 M. Blomqvist väitis, et ta on kella ostnud seaduslikult ning oli kella hävitamise vastu.
- 20 Rolex esitas seejärel Sø- og Handelsrettenile (Taani kaubanduskohus) hagi, nõudes, et M. Blomqvist peab nõustuma kella tollivormistuse peatamisega ja ilma hüvitiseta hävitamisega. Nimetatud kohus rahuldab Rolex'i kaebuse.
- 21 M. Blomqvist esitas Højesteretile apellatsioonkaebuse. Kõnealusel kohtul on kahtlus, kas sellises olukorras, nagu on vaatluse all käesolevas kohtuasjas, on intellektuaalomandi õigust rikutud; see tingimus on vajalik tollimääruse kohaldamiseks, kusjuures selle määruse kohaldamiseks peab esiteks

tegemist olema Taanis kaitstud autoriõiguse või kaubamärgiõiguse rikkumisega ning teiseks peab väidetav rikkumine olema toime pandud selles liikmesriigis. Kuna on tõendatud, et M. Blomqvist ostis kella isiklikuks kasutamiseks ja et ta ei ole rikkunud Taani autoriõiguse ega kaubamärgiseadusi, siis on eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekkinud küsimus, kas müüja on rikkunud autoriõigust ja kaubamärgiõigust Taanis. Arvestades Euroopa Kohtu praktikat (12. juuli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-324/09: L'Oréal jt, EKL 2011, lk I-6011; 1. detsembri 2011. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-446/09 ja C-495/09: Philips, EKL 2011, lk I-12435, ning 21. juuni 2012. aasta otsus kohtuasjas C-5/11: Donner), on Højesteretil seetõttu tekkinud küsimus, kas käesolevas asjas on tegemist üldsusele levitamiseega autoriõiguse direktiivi tähenduses ning kaubandustegevuse käigus kasutamiseega kaubamärgidirektiivi ja ühenduse kaubamärgi määruse tähenduses.

22 Neil asjaoludel otsustas Højesteret menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas [autoriõiguse] direktiivi [...] artikli 4 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et kaitstud kaubamärgiga kauba „üldsusele levitamiseks” liikmesriigis tuleb pidada seda, kui ettevõtja sõlmib kolmanda riigi veebisaidi kaudu lepingu kauba müümise ja kohaletoimetamise kohta eraisikust ostjale aadressil, mis müüjale teadaolevalt asub liikmesriigis, kus see kaup on autoriõigusega kaitstud, saab kauba eest tasu ja saadab selle ostjale kokkulepitud aadressile, või on niisugusel juhul tingimuseks ka see, et enne müümist on asjaomase kauba kohta selle liikmesriigi tarbijatele, kuhu kaup saadetakse, või neile mõeldud veebisaidil tehtud müügipakkumisi või reklaami?”
2. Kas [kaubamärgi]direktiivi [...] artikli 5 lõikeid 1 ja 3 tuleb tõlgendada nii, et kaubamärgi „kaubandustegevuse käigus kasutamiseks” liikmesriigis tuleb pidada seda, kui ettevõtja sõlmib kolmanda riigi veebisaidi kaudu lepingu kauba müümise ja kohaletoimetamise kohta eraisikust ostjale aadressil, mis müüjale teadaolevalt asub liikmesriigis, kus kaubamärk on registreeritud, saab kauba eest tasu ja saadab selle ostjale kokkulepitud aadressile, või on niisugusel juhul tingimuseks ka see, et enne müümist on asjaomase kauba kohta selle liikmesriigi tarbijatele, kuhu kaup saadetakse, või neile mõeldud veebisaidil tehtud müügipakkumisi või reklaami?”
3. Kas [ühenduse kaubamärgi] määruse [...] artikli 9 lõikeid 1 ja 2 tuleb tõlgendada nii, et kaubamärgi „kaubandustegevuse käigus kasutamiseks” liikmesriigis tuleb pidada seda, kui ettevõtja sõlmib kolmanda riigi veebisaidi kaudu lepingu ühenduse kaubamärgiga kauba müümise ja kohaletoimetamise kohta eraisikust ostjale aadressil, mis müüjale teadaolevalt asub liikmesriigis, saab kauba eest tasu ja saadab selle ostjale kokkulepitud aadressile, või on niisugusel juhul tingimuseks ka see, et enne müümist on asjaomase kauba kohta selle liikmesriigi tarbijatele, kuhu kaubad saadetakse, või neile mõeldud veebisaidil tehtud müügipakkumisi või reklaami?”
4. Kas [tolli]määruse [...] artikli 2 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et „piraotkauba” vabasse ringlusesse lubamist ja hävitamist käsitlevate sätete kohaldamiseks liikmesriigis peab seal olema esimesele küsimusele antud vastuses määratletud tingimustel toimunud „üldsusele levitamine”?
5. Kas [tolli]määruse [...] artikli 2 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et „võltsitud kauba” vabasse ringlusesse lubamist ja hävitamist käsitlevate sätete kohaldamiseks liikmesriigis peab seal olema teisele ja kolmandale küsimusele antud vastustes määratletud tingimustel toimunud „kaubandustegevuse käigus kasutamine”?”

Eelotsuse küsimused

- 23 Sissejuhatuseks olgu märgitud, et oma küsimustega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitusi mõiste „üldsusele levitamine” kohta autoriõiguse direktiivi artikli 4 lõike 1 tähenduses ning mõiste „kaubandustegevuse käigus kasutamine” kaubamärgi direktiivi artikli 5 lõigete 1 ja 3 ning ühenduse kaubamärgi määruse artikli 9 lõigete 1 ja 2 tähenduses, et tal oleks põhikohtuasjas võimalik hinnata, kas esineb intellektuaalomandi õiguse rikkumine.
- 24 Tollimääruse artikli 2 lõikes 1 esitatud mõistete „võltsitud kaup” ja „piraatkaupe” määratluste kohaselt peetakse silmas liidu õiguse või selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt, kus tolli sekkumise taotlus on esitatud, kohaldatava kaubamärgi, autoriõiguse, sellega kaasneva õiguse või disainilahenduse õiguse rikkumist. Sellest tuleneb, et silmas peetakse vaid liidu või liikmesriikide õigusest tulenevate intellektuaalomandi õiguste rikkumisi (vt eespool viidatud kohtuotsus Philips, punkt 50).
- 25 Tollimäärus ei kehtesta selles suhtes mitte ühtegi uut kriteeriumi intellektuaalomandi õiguste rikkumise tuvastamiseks (vt selle kohta 9. novembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-281/05: Montex Holdings, EKL 2006, lk I-10881, punkt 40). Selle määruse alusel tolli sekkumise õigustamiseks saab sellisele rikkumisele järelikult tugineda vaid siis, kui asjassepuutuva kauba müük võib rikkuda autoriõiguse direktiivis, kaubamärgidirektiivis ja ühenduse kaubamärgi määruses ette nähtud tingimustel antud õigusi.
- 26 Neil asjaoludel tuleb eelotsuse küsimusi mõista nii, et eelotsusetaotluse esitanud kohus palub selgitada, kas tollimäärusest tuleneb, et selleks, et kolmandas riigis asuva veebipoe veebisaidi kaudu liikmesriigi territooriumil elavale isikule müüdud kauba intellektuaalomandi õiguse omaniku suhtes kehtiks kaitse, mis on sellele omanikule nimetatud määrusega tagatud ajal, mil see kaup tuuakse selle liikmesriigi territooriumile, on vaja, et kõnealuses liikmesriigis peetaks seda müüki üldsusele levitamise viisiks või kaubandustegevuse käigus kasutamiseks. Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on tekkinud ka küsimus, kas enne müümist peab asjaomase kauba kohta sama liikmesriigi tarbijatele olema tehtud müügipakkumisi või reklaami.
- 27 Sellega seoses tuleb meenutada, et esiteks on kaubamärgidirektiivi ja ühenduse kaubamärgi määruse alusel kaubamärgiomanikul õigus keelata kolmandal isikul selle kaubamärgiga identse tähise kasutamine tema loata, kui tähist kasutatakse kaubandustegevuse käigus kaupade või teenuste jaoks, mis on identsed nendega, mille jaoks kaubamärk on registreeritud, ja selline kasutamine mõjutab või võib mõjutada kahjulikult kaubamärgi ülesandeid (23. märtsi 2010. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-236/08-C-238/08: Google France ja Google, EKL 2010, lk I-2417, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 28 Teiseks on vastavalt autoriõiguse direktiivile autoritel ainuõigus lubada või keelata oma teoste originaalide ja koopiade levitamist üldsusele müümise teel või muul viisil. Levitamine üldsusele leiab aset terve rea toimingute kaudu, alates müügilepingu sõlmimisest kuni selle täitmiseni kauba kohaletoimetamisega isikule üldsuse seast. Seega on ettevõtja vastutav kõigi toimingute eest, mida ta teostab ise või mida teostatakse tema arvel ja mille tulemusel toimub „üldsusele levitamine” liikmesriigis, kus levitav ese on autoriõigusega kaitstud (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Donner, punktid 26 ja 27).
- 29 Neid asjaolusid arvestades on liidu õiguses nõutud, et seda müüki peetaks liikmesriigi territooriumil üldsusele levitamise viisiks autoriõiguse direktiivi tähenduses või kaubandustegevuse käigus kasutamiseks kaubamärgidirektiivi ja ühenduse kaubamärgi määruse tähenduses. Sellist üldsusele levitamist tuleb pidada toimunuks, kui on sõlmitud leping kauba müümise ja kohaletoimetamise kohta.

- 30 Vaidlust ei ole selles, et põhikohtuasjas on Rolex Taanis nende autoriõiguste ja kaubamärkide omanik, millele ta tugineb, ning et kõnealuses kohtuasjas vaatluse all olev kell on võltsitud kaup ja piraatkaup tollimääruse artikli 2 lõike 1 punktide a ja b tähenduses. Samuti ei ole vaidlustatud seda, et Rolexil oleks olnud õigus tugineda tema õiguste rikkumisele juhul, kui seda kaupa oleks müünud selles liikmesriigis asuv müüja, kuna sellise äriotstarbel toimunud müügi korral oleks üldsusele levitamisel tema õigusi kasutatud kaubandustegevuse käigus. Esitatud küsimustele vastamiseks tuleb seega veel kontrollida, kas intellektuaalomandi õiguste omanikul nagu Rolex on õigus samale õiguste kaitsele juhul – nagu põhikohtuasjas –, kui asjaomane kaup müüdi veebipoe veebilehe kaudu, mis asub kolmandas riigis, kelle territooriumil see kaitse ei ole kohaldatav.
- 31 On küll tõsi, et pelgalt selle põhjal, et veebisaidile on juurdepääs selle kaitsega hõlmatud territooriumil, ei saa järeldada, et veebisaidil kuvatavad müügipakkumised on suunatud sellel territooriumil asuvatele tarbijatele (vt eespool viidatud kohtuotsus L'Oréal jt, punkt 64).
- 32 Euroopa Kohus on siiski juba leidnud, et selliselt kaitstud õiguste rikkumisega võib tegemist olla siis, kui isegi enne selle kaitsega hõlmatud territooriumile toomist on kolmandast riigist pärit kauba osas toimunud liidu tarbijatele suunatud kaubanduslik toiming, nagu müük, müügipakkumine või reklaam (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Philips, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Seega võib kolmandast riigist pärit kaup, mis kujutab endast Euroopa Liidus kaubamärgiõigusega kaitstud toote imitatsiooni või liidus autoriõigusega, sellega kaasneva õigusega või disainilahenduse õigusega kaitstud toote koopiat, rikkuda asjaomaseid õigusi ja niisiis võib seda lugeda „võltsitud kaubaks” või „piraatkaubaks”, kui on tõendatud, et see on suunatud liidus turustamiseks, kusjuures tõendatud on see eelkõige siis, kui ilmneb, et seda kaupa on liidus kliendile müüdnud või seda on liidu tarbijatele müügiks pakutud või reklaamitud (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Philips, punkt 78).
- 34 Ent vaidlust ei ole selles, et põhikohtuasjas müüdi asjaomane kaup kliendile liidus, mistõttu ei ole selline olukord igal juhul sarnane „e-turul” pakutavate toodete olukorraga ega ka liidu tolliterritooriumile peatamismenetluse alusel toodud toodete olukorraga. Seega ei saa ainuüksi sellise asjaolu tõttu, et müük toimus kolmandas riigis asuva veebipoe veebisaidi kaudu, müüdnud kauba intellektuaalomandi õiguse omanikku ilma jätta tollimäärusest tulenevast kaitsest, ilma et oleks vaja kontrollida, kas enne müümist on asjaomase kauba kohta sama liikmesriigi tarbijatele lisaks tehtud müügipakkumisi või reklaami.
- 35 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb eelotsuse küsimustele vastata, et tollimäärust tuleb tõlgendada nii, et kolmandas riigis asuva veebipoe veebisaidi kaudu liikmesriigi territooriumil elavale isikule müüdnud kauba intellektuaalomandi õiguse omaniku suhtes kehtib kauba selle liikmesriigi territooriumile toomise ajal kaitse, mis on sellele omanikule tagatud nimetatud määrusega, ainuüksi seetõttu, et kõnealune kaup osteti. Selleks ei ole vaja, et lisaks on enne müümist asjaomase kauba kohta sama liikmesriigi tarbijatele tehtud müügipakkumisi või reklaami.

Kohtukulud

- 36 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

Nõukogu 22. juuli 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1383/2003 teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade suhtes võetava tollimeetme ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta tuleb tõlgendada nii, et kolmandas riigis

asuva veebipoe veebisaidi kaudu liikmesriigi territooriumil elavale isikule müüdud kauba intellektuaalomandi õiguse omaniku suhtes kehtib kauba selle liikmesriigi territooriumile toomise ajal kaitse, mis on sellele omanikule tagatud nimetatud määrusega, ainuüksi seetõttu, et kõnealune kaup osteti. Selleks ei ole vaja, et lisaks on enne müümist asjaomase kauba kohta sama liikmesriigi tarbijatele tehtud müügipakkumisi või reklaami.

Allkirjad